

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معاونت غذا و دارو

اداره کل نظارت بر مواد غذایی، آشامیدنی،
آرایشی و بهداشتی

حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع خمیراک
(پاستا)

تجدید نظر اول : ۱۳۸۶

این ضوابط توسط اداره کل نظارت بر مواد غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی تدوین و تصویب شده است و هر کوته دخل و تصرف و سوء استفاده توسط فرد درون و بروئن سازمانی و استفاده از متن ضوابط بدون نظر ماخته،
مجاز نمی باشد.

بنام خدا

پیشگذار:

روند رو به رشد تعداد واحدهای تولیدی صنایع غذایی و آشامینی و ایجاد تغییرات در تکنولوژی و تنوع و گوناگونی محصولات تولیدی، سبب گردید تا اداره کل نظارت بر مواد غذایی، آشامینی، آرایشی و بهداشتی از سال ۱۳۸۱ اقدام به تدوین مقررات و ضوابط جدید مناسب با علم روز غذا نماید. به این منظور تدوین ضوابط منکور شامل حداقل ضوابط تاسیس و بهره برداری کارخانجات مختلف غذایی تا سال ۱۳۸۴ ادامه یافت ولیکن از تیر ماه سال ۱۳۸۵ سیاست تدوین ضوابط تغییر و مقرر گردید ضوابط فنی و بهداشتی برای تاسیس و بهره برداری واحدهای تولید و بسته بندی مواد غذایی بصورت ضابطه ای کلی تدوین گردیده و سایر موارد از جمله تجهیزات خط تولید، آزمایشگاه و ضوابط بهداشتی اختصاصی برای تولید هر محصول در ضوابط جداگانه ای تدوین و به تصویب رسید.

برای هماهنگی با توسعه جهانی، ضوابط در موقع لزوم اصلاح خواهد شد بدین منظور پیشنهادات مطرحه ترسیط کارشناسان اداره کل مورد بررسی قرار گرفته و پس از تائید، ضابطه اصلاح شده از طریق واحد اطلاع رسانی به اطلاع عموم خواهد رسید.

شایان ذکر است که ضوابط بررسی سایت معاونت غذا و دارو وزارت بهداشت (www.fdo.ir) موجود می باشد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	۱- مقدمه
۱	۲- هدف
۱	۳- دامنه کاربرد
۲	GMP - ۴
۳	۱-۴ GMP عمومی
۳	۲-۴ GMP اختصاصی
۳	۱-۲-۱- انبار مواد اولیه پوکری
۴	۱-۲-۲- انبار تخم مرغ
۴	۱-۲-۳- مقررات بهداشتی ماشین آلات ماکارونی سازی
۵	۵- تجهیزات خط تولید
۶	۱-۵- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای خط تولید غیر پیوسته انواع پاستا
۷	۲-۵- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای خط تولید پیوسته انواع پاستای بلند
۸	۳-۵- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای خط تولید پیوسته انواع پاستای کوتاه
۸	۴-۵- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای خط تولید غیر پیوسته رشته آشی
۹	۶- آزمایشگاهها
۹	۱-۶- حداقل آزمایشات فیزیکوشیمیایی مورد نیاز
۹	۲-۶- حداقل آزمایشات میکروبی مورد نیاز
۱۱	۳-۶- حداقل لوازم و تجهیزات مورد نیاز بر آزمایشگاه

لازم به ذکر است که موارد مندرج درکادر به عنوان توضیه می باشند.

۱- مقدمه

خمیراک (پاستا)^۱ و انواع ماکارونی که در گروه فرآورده های غلات قرار دارد، جزو مهمی از مواد غذایی مردم در بیشتر نقاط جهان می باشد. در ایران این محصولات با دروش مداوم و غیر مداوم تولید می گردند. با وجود اینکه روش تولید در اکثر کارخانجات ایران به صورت غیر مداوم است. روش تولید با روش مداوم با توجه به مزایای تسبی این روش رویه افزایش است.

۲- هدف

هدف از تدوین این ضوابط تعیین حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحد های تولید کننده انواع خمیراک (پاستا) می باشد.

۳- دامنه کاربرد

این ضوابط درمورد واحد های تولید کننده محصولاتی که با تعریف انواع خمیراک (پاستا) بند ۴ مطابق دارد، کاربرد دارد وجهت تاسیس کارخانه ضوابط فنی و بهداشتی نکر شده در GMP عمومی نباید مد نظر قرار گیرد.

تعاریف و اصطلاحات**- خمیراک (پاستا)**

به نسته ای از محصولات غذایی گفته می شود که از آرد سمولینا، حاصل از گندم دوروم آرد گندم مطابق آخرين تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۱۰۲ آرد گندم مطابق با آخرين تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۱۰۲ یا مخلوطی از آنها با آب و در موادی همراه با مواد افزودنی (طبق آخرين تجدید نظر استاندارد ملی ایران افزودنی های مجاز به فرآورده های آردی) به شماره ۶۴۹۴ پس از مراحل شکل دهنی و خشک کردن حاصل می شود. و دارای ویژگیهای مندرج در آخرين تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۲۱۲ باشد.

¹ -Pasta

- انواع ماکارونی -

نئ رشته (ماکارونی بلند)

به نوعی خمیراک (پاستا) گفته می شود که بصورت رشته های توخالی بوده و طول آن حداقل ۲۰ سانتیمتر می باشد.

ماکارونی کوتاه

نوعی خمیراک (پاستا) است که طول آنها کمتر از ۸ سانتیمتر می باشد و به صورت توخالی یا توپر بوده و می تواند به اشكال مارپیچ ، سدفی ، حلزونی و غیره باشد.

رشtar (اسپاکتی)^۱

به نوعی خمیراک (پاستا) گفته می شود که به صورت رشته های بلند ، باریک و توپر می باشد.
و طول آن حداقل ۲۰ سانتیمتر می باشد.

رشته هرنگی (ورمیشل)^۲

نوعی خمیراک (پاستا) است که بصورت رشته های باریک و توپر (باریکتر از اسپاکتی)
می باشد و معمولاً به صورت پیچیده است.

ماکارونی ورقه ای (لازلینیا)^۳

نوعی خمیراک است که بصورت ورقه های نازک و پهن می باشد.

- انواع رشته -

رشته آشی

هر آورده ای است که از مخلوط کردن آرد کنده ، آب و نمک پس از طی مراحل مختلف عمل آوری
بوسیله دستگاه ، تولید و سپس خشک می گردد و دارای ویژگی های مندرج در آخرین تجدیدنظر
استاندارد ملی ایران به شماره ۲۰۱۸ می باشد.

رشته پلویی

^۱ -Spaghetti

^۲ - Vermicelli

^۳ - Lavagna

Fdop23072v2

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی   اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشت
 معاشرت غذا و دارو   حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده خمیراک (پاستا)

فرآورده‌ای است که از مخلوط کردن آرد کندم، آب و نمک یا بدون نمک پس از طی مراحل مختلف عمل آوری بوسیله دستگاه به صورت رشته‌های نازک تر از رشته آشی تولید و سپس خشک و بو داده می‌شود و دارای ویژگیهای مندرج در استاندارد ۲۰۱۸ می‌باشد.

GMP-۴

جهت تاسیس واحد GMP عمومی و اختصاصی باید مد نظر قرار گیرد

GMP-۱-۴ عمومی

GMP عمومی شامل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید و بسته بندی مواد غذایی می‌باشد با کد ۱۷۱ fdo1061 بر روی سایت معاشرت غذا و دارو وزارت بهداشت (www.fdo.ir) موجود می‌باشد.

GMP-۲-۴ اختصاصی

۱-۲-۴-۱ انبیار مواد اولیه پودری

مهمترین ماده اولیه مورد استفاده آرد می‌باشد که به دو صورت قله و کیسه می‌باشد جهت نگهداری آرد به صورت قله، سیلوهای نگهداری آرد باید دارای سطح کاملاً صاف بوده و غیر قابل لانه گزینی حشرات باشند بین منظور می‌توان از سیلوهای فولادی زنگ نزن یا لولزی با پوشش داخلی اپرکسی استفاده نمود. تعداد و گنجایش سیلو بسته به ظرفیت تولید و مواد افزودنی، مورد مصروف متغیر می‌باشد. در مواردی که سیلوهای نگهداری آرد در فضای باز قرار می‌گیرند لازم است در برابر رطوبت و حرارت عالیق بندی شده و جهت محافظت از سایه بان استفاده شود.

یادآوری

واحدهای تولید کننده ماکاروتی که آرد را به صورت قله دریافت می‌نمایند باید یک سیلوی مجرزا با ظرفیت مناسب به عنوان انبیار قرنطینه باشند.
 در صورتیکه آرد بصورت کیسه ای نگهداری می‌شود، لازم است کیسه‌های آرد با نظم و ترتیب روی هالت چیده شود (با توجه به ضوابط آرد گندم) تا ضمن سهولت در حمل و نقل، عمل تهییه به راحتی انجام گیرد. در صورت بروز آلودگی به آفات انبیار تشخیص و سالم سازی آن آسانتر انجام شود.
 در فواصل معین یک ماهه لازم است این انبیار بطور کامل تمیز شده و در صورت نیاز خود عفنونی شود.
 برای مبارزه با جرندگان در ساختمان انبیار از امواج التراسونیک و در صورت عدم دسترسی به این وسیله حداقل از تله های معمولی استفاده شود.

۲-۲-۴- انتبار تخم مرغ

اگر از پودر تخم مرغ در فرمول ماکارونی استفاده می شود لازم است برای نگهداری آن از دمای پایین تر از ۵ درجه سانتیگراد استفاده شود. در صورت استفاده از تخم مرغ تازه لازم است ابتدا از سلامت آن اطمینان حاصل شود و برای نگهداری کوتاه مدت از دمای ۸ تا ۱۵ درجه سانتی گراد و برای نگهداری به مدت ۲ ماه از دمای صفر تا ۱/۵ درجه سانتی گراد، استفاده گردد.

محل آماده سازی و شکستن تخم مرغ تازه بایستی محل جدایانه ای با امکانات و شرایط مورد لزوم باشد و بلافاصله قبل از شکستن، تخم مرغ با روشهای مناسب شسته و ضد عفونی گردد.

برای شکستن تخم مرغ حتی الامکان سعی شود از دستگاه تخم مرغ شکن استفاده گردد. جهت نگهداری تخم مرغ مایع برای مدت زمان کمتر از ۲۴ ساعت باید از دمای ۷ درجه سانتی گراد و برای مدت زمان بیش از ۸ ساعت از دمای ۵ درجه سانتیگراد استفاده گردد. در صورت استفاده از تخم مرغ منجمد باید ابتدا بدون گرم کردن در حرارت اتفاق تعت شرایط بهداشتی از حالت انجماد خارج و تا هنگام مصرف در ۴ درجه سانتیگراد نگهداری شود.

وسائل حمل و نقل تخم مرغ از محل نگهداری به محل تولید باید هر روز با مواد پاک کننده مناسب تمیز و ضد عفونی گرددند. تمام ظروف و وسایلی که با تخم مرغ مایع در تماس هستند باید از جنس فولاد زنگ نزن بوده و هس از هر بار استفاده شسته و ضد عفونی شوند.

۲-۲-۴- مقررات بهداشتی ماشین آلات ماکارونی سازی

- میکسر آب و آرد بهتر است مجهز به سیستم های تغذیه کننده حجمی و وزنی آب و آرد و در پوش مناسب باشد (جهت جلوگیری از انتشار ذرات آرد باشد) به منظور بهبود کیفیت فرآورده توصیه می گردد. درجه حرارت آرد و آب قبل از ورود به خمیر دان ۲۸-۳۰ درجه سیلسیوس باشد.

- طراحی اکسترودر باید به گونه ای باشد که به راحتی قسمتهای داخلی دستگاه که با خمیر در تماس هستند مانند ماردون و قالب ها و ... باز شده و تمیز گردد. شفت ها دارای پوشش مقاوم و مناسب برای مواد غذایی مانند آبکاری کروم باشند. اکسترودر باید مجهز به سیستم سرد کن باشد بنحوی که دمای خمیر از حداقل ۷۰ درجه سلسیوس تجاوز نکند در مواردی که از آب سرد برای خنک کردن استفاده می شود لازم است سختی آب از حد معینی تجاوز نکند در غیر اینصورت رسوبات دور سیلندر باید در خواص زمانی معین زدوده شود.

- اکسترودر باید مجهز به سیستم تامین خلاء باشد تا حبابهای محبوس شده در خمیر را خارج نماید.

- خشک کن ها و محل قرار گرفتن آنها باید دارای سیستم تهویه ، کنترل کننده اتوماتیک دما و رطوبت نسبی بوده تا گردش هوا به نحو مطلوب صورت گیرد و طراحی آن نیز باید به نوعی باشد که از تراکم آب

و تعریق جلوگیری به عمل آید دیوارهای خشک کن ها باید حداقل هفت ای یکبار با مواد ضد غفوونی کننده مناسب و مجاز تغییر گرفته.

کانالهای خروجی رطوبت باید کمی بالاتر از سطح زمین به داخل یا روی دیوار تعییه شود قابل کنترل باشد. ابتدا و انتهای آنها با تور سیمی زنگ نزن پوشانده شود.

- برش و بسته بندی ، در مواردی که سرد کردن ماکارونی در مرحله آخر خشک کردن انجام نگرفته باشد برای خنک کردن تدریجی ماکارونی پس از خروج از خشک کنها باید محل جدایانه ای با بعای کنترل شده در نظر گرفته شود.

بهتر است برای بسته بندی از دستگاههای اتوماتیک استفاده شود.

بادآوری

در سیستم های غیر پیوسته پس از برش ماکارونی به اندازه های دلخواه باید آنها را در سبد های پایه دار مخصوص قرار داد و به نحوی منتقل نمود که از قرار گرفتن سبد هایی که قبل از روی زمین قرار گرفته بپروری سایر سبد ها جلوگیری شود.

- قالب شوی باید در مکانی مجهز به سیستم آب گرم ، فاضلاب کالا و تهییه قرار گیرد و بهتر است در مکانی مجزا در جوار سانن تولید باشد.

- هنگام خروج رشته های پاستای خارج شده از قالب پرس ، جهت جلوگیری از تماس آنها با سطح باید از سینی استیل ضد زنگ استفاده شود.

- رشته های بریده شده اضافی توسط تیجه برش اتوماتیک باید بلا فاصله به کمک نوار نقاله و پیپ پنوماتیک به ابتدای مخطوط کن خمیر منتقل گردد به نحوی که ضایعات خمیراک (پاستا) و اجسام سطح زمین به درون آن وارد نشود.

- بهتر است برای شستشوی قالبها از قالب شوی اتوماتیک یا ترکیبی از روش اتوماتیک و سنتی استفاده نمود.

- انتقال آب نمک به داخل خمیرگیر رشته باید به صورت لوله کشی و با جنس مناسب باشد.

- پاتیل خمیر گیر باید ترجیحاً با درب پوش و دارای تیغه هم زن از جنس استیل ضد زنگ باشد.

- روکش غلطک های پهن کن خمیر و دستگاه برش و فرم دهنی رشته از جنس استیل ضد زنگ باشد.

- در فرمت زیرین آویزهای رشته طبق های توری دار جهت جلوگیری از ریزش رشته بپروری زمین باشد.

۵- تجهیزات خط تولید

محصول تولید شده مطابق با تکنولوژی های روز دنیا باید بتواند همواره کلیه خصوصیات محصول نهایی ذکر شده در استانداری های معتبر یا ضرایط اعلام شده از سوی این اداره کل را تأمین نماید.

۱-۱- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای خط تولید غیر پیوسته انواع پاستا

- سیلوی نخیره آرد
- قیف تخلیه آرد
- الک و بیزه
- بالابر آرد (آردکش)
- مخلوط کن آرد و آب (الکتریکی)
- مخزن آب
- دستگاه اکسیترودر (پرش) خمیراک (پاستا) مجهز به سیستم میکروسویچ جهت قطع جریان برق
- سینی استنس استیل
- قیچی پرش خمیراک (پاستا) تر
- بالابر خودهای خمیراک (پاستا) تر
- ترویل حمل خمیراک (پاستا) رشته ای
- قلسه های مشبك خمیراک (پاستای) فرمی
- گرمخانه (خشک کن)
- دستگاه پرش پاستای خشک
- دستگاه بسته بندی پاستا
- دستگاه بسته بندی فرمی اتوماتیک
- پمپ خلاء
- دستگاه قالب شور
- دستگاه خنک کننده آب
- ژنراتور برق اضطراری
- تاسیسات حرارتی
- کمپرسور هوا فشری
- نی آلومینیومی
- دستگاه چاپگر
- قالب و توری های مختلف
- مخزن و دستگاه تغذیه افزودنی ها مجهز به هم زن (در صورت استفاده از افزودنی ها)

یادآوری ۱

در صورتی که واحد تولیدی با سیستم پیوسته کار نمی کند لازم است پرش و بسته بندی در سالن جداگانه انجام شود.

بادآوری ۲

ویژگیهای تجهیزات اعلام شده می‌باشد مطابق با آخرین تعیین نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۲۵۲۲ باشد.

۵-۴- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای خط تولید پیوسته انواع پاستای بلند

- سیلوی آرد

- مخلوط کن سریع

- مخلوط کن اصلی

- مخلوط کن تحت خلاء

- مخزن آب

- مخزن و دستگاه تغذیه افزودنی ها مجهز به هم زن (دیصورت استفاده از افزودنی ها)

- قالب و پیش قالب و توری های مختلف

- پرس

- توزیع کننده محصول روی میله ها

- خشک کن ها

- کولر

- محل نخیره محصول

- ماشین برش محصول

- ماشین های بسته بندی و کنترل وزن بسته ها

- دستگاه چاپکر

- دستگاه کارتون زن و چسب زن

- پالت چین

- تاسیسات حرارتی

- مخازن آب تحت فشار

- دستگاه قالب شور

- کمپرسور هوای فشرده

- زندنه هوا

- پمپ خلاء

۵-۳- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای خط تولید پیوسته انواع پاستای کوتاه

- سیلوی آرد

Flop23072v2

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل نظارت بر موارد غذایی و بهداشتی
معارفه غذا و دارو
وزارت بهداشت سلامت و آموزش پرورشی
حدائق هنرمندانه و بهداشتی واحده تولید کننده خمیراک (پاستا)

- مخلوط کن سریع
- مخلوط کن اصلی
- مخزن و دستگاه تغذیه افزودنی ها مجهز به هم زن (در صورت استفاده از افزودنی ها)
- پرس
- پمه خلاه
- چاقوی پرش (Cutter)
- پیش خشک کن لرزان
- قالب و پیش قالب و توری های مختلف
- خشک کن اولیه
- خشک کن نهایی
- کولر
- سیلوهای ذخیره محصول
- دستگاه پسته بندی
- ترازوی کتول و وزن محصول
- چسب زن
- تاسیسات حرارتی
- مخازن آب تحت فشار
- دستگاه قالب شور
- کمپرسور هوای فشرده
- دمنده هوای
- پمه خلاه

پادآوری

ویژگیهای موارد بندهای ۱-۶ و ۲-۶ و ۳-۶ می باشد مطابق با آخرین تجدیدنظر استاندارد ملی ایران
به شماره ۳۵۲۲ باشد.

- ۴- حدائق تجهیزات مورد نیاز برای خط تولید غیربیوسته رشته آشی
- سیلوی تغذیه آرد مجهز به الک و پیره
  - مخزن آب نمک
  - پاتیل توبه خمیر
  - غلطک پهن کن خمیر

Fdop23072v2

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت برمان و آموزش پزشکی
 دارو، کل تغذیت بر مواد غذایی و بهداشتی
 حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده خمیراک (پاستا)

- تی الومینیوم
- گرمخانه (خشک کن)
- ترولی حمل رشته
- دستگاه چاپکر
- تاسیسات
- دستگاه بسته بندی
- دستگاه فرم نهی و برش رشته
- میز بسته بندی با روکش استنس استیل
- ترازو جهت وزن کردن بسته ها

۶- آزمایشگاهها

کلیه آزمایشات باید مطابق با آخرین تجدید نظر استانداریهای ملی و ضوابط اعلام شده از طرف وزارت بهداشت باشد.

۶-۱- حداقل آزمایشات فیزیکو شیمیایی مورد نیاز

- اندازه گیری رطوبت
- اندازه گیری خاکستر
- اندازه گیری خاکستر غیر محلول در اسید
- اندازه گیری پروتئین
- اندازه گیری PH
- اندازه گیری کل مواد جامد در آب پخت
- تعیین امتیاز نهایی ماکارونی قبل از پخت
- تعیین امتیاز نهایی ماکارونی پس از پخت
- اندازه گیری میزان نمک در رشته
- اندازه گیری کلر
- اندازه گیری سفتی آب
- آزمایش گلوتن

۶-۲- حداقل آزمایشات میکروبی مورد نیاز

- آزمایشات میکروبی (مطابق با آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۲۲۹۳)

* موادی مشخص شده با علامت ستاره (*) به معنای توصیه من باشد و اجرای آن در پیشرفت و بهبود مستمر کارخانه تأثیر بسیاری خواهد داشت

- حدائق مواد شیمیایی مورد نیاز در آزمایشگاه شیمی

- اتانول ۹۵ درجه

- اسید کلریدریک

- اسید سولفریک غلیظ (وزن مخصوص ۱/۸۴)

- اکسید سلنیوم تصفیه شده

- سولفات مس (CUSO₄.5H₂O)

- سولفات پتاسیم

- سود سون آور

- اسید پوریک

- پارافین جامد

- سولفات پتاسیم

- ساکاروز

- معرف متیل رد

- معرف بلو دومتیلن

- بافر ۷

- بافر ۴

- محلول رینگر

- سدیم کلراید

- پلیت کانت آکار

- نوتروپت آکار

- کلوكز آکار

- مانیتول - D -

- پپتون

- اسید سولفانیاتیک

- اسید استیک

- آلفا نفتیل آمین

- مطول آلفا نفتول

- هیدرو کسید پتاسیم

- کریستال کرائین

- محلول لوکول

- آبگوشت لاکتوز

Fdop23072v2

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
 اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
 معاونت غذا و دارو
 حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده خمیراک (پاسترا)

- کریستال ویولت توترال رد بایل لاكتوز آکار (VRBL)
- نیترات ذقره
- تیو سیانات آمونیوم
- سولفات مضاعف آمونیوم₂ (FENH₄ SO₄)
- پرمونکنات پتابسیم
- اسید نیتریک

- حداقل محیط های کشت مورد نیاز در آزمایشگاه میکروبی
- محیط فتل رد آکار زرد، تخم مرغ و پلی میکسین
- محیط سایرو بکستروز آکار
- محیط نیترات
- محیط متیل رد- ویبر سکور (MFVP)
- محیط آبکشت سبز درخشان دارای لاكتوز و صفراء
- محیط آبکشت لوریل سولفات تربیپرور

۶-۳- حداقل لوازم و تجهیزات مورد نیاز در آزمایشگاه

- بن ماری
- دسیکاتور
- دستگاه PH متر
- ترازو با دقت ۰/۰۰۰۱
- ترازوی یک کله ای یا دو کله ای برای بخش میکروبی
- بوته چینی
- سه پایه
- تردی شوز
- کوره الکتریکی
- یخچال
- وسایل شیشه ای
- انواع بشر استواته مدرج، ارلن، قیف، بورت، پی پت، پلیت، بالن همزن
- اجاق کاز با شعله کاز آزمایشگاهی
- هود آزمایشگاهی
- انکوباتر یتهال دار

Edop23072v2

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی   اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
 معاونت خذا و دارو   حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده خعیراک (پاستا)

- انکرباتور معمولی
- آون (با درجه حرارت ۲۰۰ - ۲۵۰ درجه سانتی گراد)
- اتوکلاو
- مستگاه آب مقصر گیری
- میکروسکوپ (در صورت نیاز)
- کلنی کانتر
- چراغ الکتری
- لامپ مایوراء بتنفس
- پیست
- آسیاب
- الک های آزمایشگاهی
- سنت کامل کجدال
- محفظه ای استریل جهت خشک کردن استریل کردن پلیت ها و پیست ها
- سنتک جوش